

**UCHWAŁA NR III/39/2024
RADY MIEJSKIEJ W CHOROSZCZY**

z dnia 18 lipca 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej w gminie Choroszcz na lata 2024 – 2030**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609, poz. 721) i art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424, poz. 834), Rada Miejska w Choroszczy uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w gminie Choroszcz na lata 2024 – 2030, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Choroszczy.

§ 3. Traci moc Uchwała Nr XIX/212/2020 z dnia 22 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia i realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2024.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej w Choroszczy

mgr Wojciech Jan Cymbalisty

Załącznik do uchwały Nr III/39/2024
Rady Miejskiej w Choroszczy
z dnia 18 lipca 2024 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I
OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE
CHOROSZCZ NA LATA 2024-2030**

Choroszcz 2024

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP
2. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU
3. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ
4. DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE CHOROSZCZ
5. CELE ORAZ DZIAŁANIA W RAMACH PROGRAMU
6. ZAŁOŻENIA PROGRAMU
7. ADRESACI PROGRAMU
8. REALIZATORZY PROGRAMU
9. TERMIN REALIZACJI PROGRAMU
10. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU
11. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
12. MONITOROWANIE I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

1. WSTĘP

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w gminie Choroszcz na lata 2024 – 2030 dotyczy zjawiska przemocy domowej, jego głównym celem jest przeciwdziałanie przemocy domowej oraz zwiększenie skuteczności pomocy rodzinom, w których ten problem występuje.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, jako „przemoc domową” należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Dodatkowo, aktualne przepisy ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej wprowadziły rozszerzenie kręgu osób doznających przemocy domowej, zwłaszcza o byłego małżonka, byłego partnera lub innego członka rodziny, niezależnie od faktu zamieszkiwania z osobą stosującą przemoc domową. Szczególną ochroną objęto małoletnich, którzy są świadkami przemocy domowej – zgodnie ze zmianami ustawowymi małoletni są uznawani jako osoby doznające przemocy domowej.

Przeciwdziałanie przemocy domowej jest zadaniem gminy określonym między innymi w ustawie o pomocy społecznej, gdzie jednym z powodów udzielania pomocy osobom i rodzinom jest przemoc domowa. Wpisuje się także w zadania przeciwdziałania alkoholizmowi zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Skuteczne przeciwdziałanie przemocy domowej wymaga współpracy i zaangażowania lokalnych instytucji, których działania przyczynią się do stworzenia jednolitego systemu wsparcia i podniesienia skuteczności udzielanej pomocy.

Przemoc domowa narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności. W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej przewidziano szereg zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy, różnorodne działania wobec osób dotkniętych przemocą domową oraz postępowania wobec osób stosujących przemoc.

2. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w gminie Choroszcz na lata 2024 – 2030 jest opracowany i będzie realizowany w oparciu o niżej wymienione akty prawne:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424 ze zm.),

- ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.),
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2020 r., poz. 1359 ze zm.),
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2022 r., poz. 1138 ze zm.),
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r., poz. 1375 ze zm.),
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2023 r., poz. 127 ze zm.),
- ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 1550 ze zm.),
- ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2023 r., poz. 171 ze zm.),
- ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1266 ze zm.),
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 725),
- ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2023 r., poz. 1700 ze zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r., poz. 1939),
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r., poz. 2230 ze zm.),
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r., poz. 571),
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40 ze zm.),
- ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r., poz. 900 ze zm.),
- ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r., poz. 984 ze zm.),
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. z 2023 r., poz. 1870),
- uchwała Nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030 (M. P. poz. 1232).

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w gminie Choroszcz na lata 2024 – 2030 jest spójny z Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030 przyjętym uchwałą nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (M.P. 2023 poz. 1232).

3. CHARAKTERYSTYKA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ

Przemoc jest zjawiskiem specyficznym i złożonym, a przy tym bardzo dynamicznym, występuje w określonym czasie i charakteryzuje się swoistym przebiegiem. Ma tendencję do powtarzania się i eskalacji, przejawia się w różnorodnych rodzajach i formach. Dotyczy całości rodziny jako systemu, a jej skutki stanowią poważny problem społeczny.

Specyfika i złożoność zjawiska przemocy domowej

Przemoc w polskich domach, podobnie jak i w innych krajach, jest jednym z problemów społecznych, który wymaga podejmowania wieloaspektowych działań w celu przeciwdziałaniu temu zjawisku i udzielaniu pomocy wszystkim członkom rodziny uwikłanej w przemoc, a także edukowania całego społeczeństwa na temat zjawiska przemocy domowej i przeciwdziałaniu

przemocy, wyeliminowaniu mitów i stereotypów, które są jeszcze mocno zakorzenione w niektórych środowiskach.

Z uwagi na specyfikę i złożoność zjawiska przemocy domowej koniecznym jest budowanie adekwatnego i kompleksowego, interdyscyplinarnego systemu pomocy w aspekcie psychologicznym, socjalnym, interwencyjnym, a także pomocy długofalowej.

Dlatego istotne jest uświadomienie i edukacja, zarówno całego społeczeństwa, jak też poszczególnych grup społecznych i zawodowych. Maltretowana osoba traci bowiem podstawowe poczucie bezpieczeństwa, zaufanie do siebie, zaczyna źle o sobie myśleć. Często czuje się jak małe dziecko i pragnie wycofywać się z normalnego życia i odizolowywać od innych.

Bardzo ważna jest współpraca interdyscyplinarna różnych służb i instytucji pomagających całym rodzinom uwikłanym w przemoc. Aby niosły one skuteczną pomoc i wsparcie osobom doświadczającym przemoc, osobom stosującym przemoc i świadkom przemocy domowej, winny systematycznie podnosić swoje kompetencje zawodowe oraz poddawać swoją pracę systematycznej superwizji.

Przemoc występuje w różnych środowiskach i w różnych sferach życia. We współczesnym świecie jest zjawiskiem widocznym i niepokojąco powszechnym, niezależnym od kultury, wyznania, środowiska, wykształcenia, poziomu intelektualnego, czy przynależności do grupy społecznej. Przemoc domowa bez wątpienia jest zachowaniem poniżającym jednostkę, powodującym obrażenia fizyczne, często równocześnie naruszając w ten sposób przepisy prawa. Rzadko bywa to incydent jednorazowy, zwykle staje się jednym z wielu ogniw w łańcuchu agresji.

Przemoc jest procesem, nie pojawia się nagle, jest cykliczna, ma tendencję do powtarzania się, eskaluje, niezatrzymana przybiera na sile, przebiega w wymiarze dominacja – uległość, nie jest zjawiskiem niezależnym od udziału człowieka, przejawia się w różnorodnych formach.

Rodzaje, formy i skutki przemocy domowej

1) **Przemoc fizyczna** – stanowi naruszenie nietykalności fizycznej, celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu, bądź groźbę uszkodzenia ciała.

Formy przemocy fizycznej to m.in.: szarpanie, kopanie, popychanie, obezwładnianie, duszenie, odpychanie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, bicie otwartą ręką, pięściami, różnymi przedmiotami, przypalanie papierosem, topienie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, pozostawienie w niebezpiecznym miejscu, nie udzielenie niezbędnej pomocy, itp. Skutkami przemocy fizycznej mogą być m.in.: bezpośrednie: uszkodzenia ciała – urazy, rany, złamania, stłuczenia, zadrapania, siniaki, poparzenia; następujące: choroby powstałe w wyniku powikłań i stresu, zespół stresu pourazowego, życie w chronicznym stresie, w ciągłym poczuciu zagrożenia, strachu, lęku, napady paniki, bezsenność, zaburzenia psychosomatyczne, itp.

2) **Przemoc psychiczna** – zwana inaczej emocjonalną, wiąże się z naruszeniem godności osobistej. Krzywdzenie psychiczne jest najbardziej nieuchwytną formą maltretowania człowieka. Trudno bowiem dostrzec pozornie niewidoczną przemoc posługującą się zazwyczaj słowem. Dopiero późniejsze skutki długotrwałej dewastacji psychicznej są zauważalne.

Formy przemocy psychicznej to m.in.: wyśmiewanie opinii, poglądów, przekonań, religii, pochodzenia, narzucanie swojego zdania, poglądów, stałe ocenianie, krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolowanie, kontrolowanie, ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, wymuszanie posłuszeństwa i podporządkowania, ograniczanie snu, pożywienia i schronienia, wyzywanie, używanie wulgarnych epitetów, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie, stosowanie groźb, szantażowanie, itp.

Skutkami przemocy psychicznej mogą być m.in.: zniszczenie poczucia mocy sprawczej ofiary, jej poczucia własnej wartości i godności, uniemożliwienie podjęcia jakichkolwiek działań niezgodnych z zasadą posłuszeństwa, osłabienie psychicznych i fizycznych zdolności stawiania oporu oraz wyrobienie przekonania o daremności jego stawiania, odizolowanie od zewnętrznych źródeł wsparcia, całkowite uzależnienie ofiary od prześladowcy, stały strach i utrata nadziei, choroby psychosomatyczne, ciągły stres, zaburzenia snu, itp.

- 3) **Przemoc seksualna** – to zachowanie zmuszające osobę doznającą przemocy do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności. Przemocy seksualnej doznają najczęściej kobiety, ale też dzieci. Jest najczęstszą formą przemocy wobec kobiet ze względu na płeć.

Formy przemocy seksualnej to m.in.: gwałt, wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, zmuszanie do seksu z osobami trzecimi, sadyzm w pożyciu, wyśmiewanie wyglądu, ciała i krytyka zachowań seksualnych, itp. Skutkami przemocy seksualnej mogą być m. in.: obrażenia fizyczne, ból i cierpienie, obniżona samoocena i poczucie własnej wartości, utrata poczucia atrakcyjności i godności, zaburzenia seksualne, oziębłość, zamknięcie się /lęk, strach, unikanie seksu/, uogólniona niechęć i obawa do przedstawicieli płci sprawcy przemocy, itp.

- 4) **Przemoc ekonomiczna** – to używanie pieniędzy lub innych wartości materialnych do zaspokojenia potrzeb władzy i kontroli przez sprawcę, jest to podporządkowanie materialne partnerki/partnera/ bądź innych osób w rodzinie. Pieniądze czy wartości materialne są narzędziem do budowania jawnej lub ukrytej dominującej pozycji w rodzinie i stają się swojego rodzaju kartą przetargową.

Formy przemocy ekonomicznej to m. in.: okradanie, zabieranie pieniędzy, nie łożenie na utrzymanie, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny, szantażowanie, zaciąganie długów i kredytów bez zgody współmałżonka, zmuszanie do pożyczek, uniemożliwianie korzystania z pomieszczeń niezbędnych do zaspakajania potrzeb (kuchnia, łazienka) itp. Wiele form przemocy ekonomicznej trudno też udowodnić, gdyż polegają na tworzeniu rozbieżności między oficjalnymi dokumentami a rzeczywistością. Świadomość tego, jak może przejawiać się przemoc ekonomiczna jest dosyć niska, wydzielanie pieniędzy i kontrolowanie wydatków współmałżonka uważane jest często za przejaw gospodarności.

Skutkami przemocy ekonomicznej mogą być m.in.: całkowita zależność finansowa, niezaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, bieda, zniszczenie poczucia własnej godności i wartości, znalezienie się bez środków do życia, brak poczucia bezpieczeństwa.

- 5) **Zaniedbanie** – jest ukrytą formą przemocy. Jest to niezaspakajanie podstawowych potrzeb biologicznych i psychicznych zarówno dzieci, jak i osób dorosłych. Może ono się zacząć już w okresie życia płodowego, kiedy matka prowadzi niehigieniczny tryb życia. Zaniedbywanie ma także miejsce wówczas, gdy dziecko ma zaspokojone potrzeby o charakterze biologicznym, ale nie ma zagwarantowanej prawidłowej stymulacji poznawczej. Skrajnym przypadkiem zaniedbania jest wzrastające w ostatnich latach porzucenie dziecka z narażeniem go na utratę zdrowia, a nawet życia.

Formy zaniedbania to m. in.: naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich, brak wsparcia emocjonalnego, brak stymulacji, brak ochrony, nieadekwatna higiena i brak opieki medycznej, niedawanie środków na utrzymanie, pozbawianie jedzenia, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nie udzielenie pomocy, utrudnianie zaspokojenie potrzeb wyższego rzędu, itp.

Skutkami zaniedbania mogą być m. in.: szkody na zdrowiu, w tym psychicznym, narażenie na utratę życia.

Badacze zjawiska przemocy wyróżniają **przemoc gorącą** i **przemoc chłodną**. U źródeł przemocy gorącej jest furia zrodzona z frustracji. Wybuch niemożliwych do powstrzymania uczuć gniewu i wściekłości prowadzi w rezultacie do aktów przemocy i agresji. Przemoc gorąca charakteryzuje się złością, gniewem, furią. Towarzyszą jej przeróżne formy ekspresji, krzyki, wyzwiska, obelgi, rękoczyny, impulsywne zachowania, gwałtowne zadawanie bólu. Opiswany rodzaj przemocy szybko się pojawia i równie szybko znika. Przemoc chłodna z kolei jest rodzajem przemocy zapisanym w kulturze i obyczaju. Występuje tu element chłodnej kalkulacji i premedytacji. Często u podłoża tego rodzaju przemocy leży osiągnięcie takich pozytywnych wartości czy celów, jak np. czyjeś dobro bądź utrzymanie ładu i porządku. Ten rodzaj przemocy widoczny jest tam, gdzie w stosunkach międzyludzkich obowiązują autorytarne modele współżycia.

Cykle przemocy domowej

Na cykl przemocy domowej składają się trzy następujące po sobie fazy:

- 1) **Faza narastania napięcia** – początkiem cyklu jest zwykle wyczuwalny wzrost napięcia, narastają sytuacje konfliktowe, partner staje się drażliwy, każdy drobiazg wyprowadza go z równowagi, jest ciągle spięty i poirytowany, a swoje emocje wyładowuje na partnerce.
- 2) **Faza ostrej przemocy** – w tej fazie napięcie, które narastało w partnerze znajduje upust, następuje wybuch agresji, wywołany jakimś drobiazgiem np. opóźnienie posiłku lub pozostawienie jakiejś rzeczy w danym miejscu. Sprawca wpada w szał, a zachowania agresywne mogą objawiać się biciem pięściami, kopaniem, grożeniem bronią, duszeniem. Można też zaobserwować również silne natężenie agresji słownej.
- 3) **Faza miodowego miesiąca** – w momencie kiedy sprawca wyładował już swoje emocje i wie, że przekroczył różne granice, zmienia się w zupełnie inną osobę. Próbuje załagodzić sytuację, przeprosza, obiecuje poprawę, staje się uczynny i miły. Pozwala ofiarom uwierzyć, że teraz będzie inaczej i to się więcej nie powtórzy. Dzięki temu zachowaniu partnera, osoba doświadczająca przemocy zaczyna wierzyć, że jednak jej ukochany się zmienił i naprawdę niedawny akt przemocy był tylko incydentem.

Faza miodowego miesiąca jednak mija i niebawem zatacza krąg, a wtedy znowu pojawia się faza narastania napięcia. Cykle takie mogą trwać przez wiele lat, przy czym zwykle skracają się fazy miodowego miesiąca, a wydłużają i bardziej dramatycznie przebiegają fazy narastania napięcia i gwałtownej przemocy.

4. DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE CHOROSZCZ

Gmina Choroszcz jest gminą miejsko – wiejską, leżącą w powiecie białostockim, od wschodu graniczy z miastem Białystok oraz gminą Juchnowiec Kościelny, od południa z gminami Łapy i Turośń Kościelna, od zachodu z gminami Kobylin Borzymy i Sokoły, od północy z gminami Tykocin i Dobrzyniewo Kościelne. Zachodnia granica gminy biegnie doliną Narwi, wśród labiryntu wodnego „polskiej Amazonii” Narwiańskiego Parku Narodowego. Siedzibą gminy jest Choroszcz. Powierzchnia gminy Choroszcz wynosi ok. 164 km², w tym miasto Choroszcz zajmuje obszar 16,8 km², co stanowi 0,56 % powierzchni powiatu, 0,08 % powierzchni województwa.

Według stanu na 31.12.2023 roku liczba ludności gminy Choroszcz wyniosła 16 424 osób, z czego 50,13 % stanowiły kobiety, a 49,87 % mężczyźni. Struktura ludności gminy przedstawiała się następująco: osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 20,24 %, osoby w wieku produkcyjnym 61,59 %, a w wieku poprodukcyjnym 18,17 %.

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne było dokonanie analizy i diagnozy problemu przemocy w rodzinie na terenie gminy Choroszcz.

Diagnozę opracowano na podstawie:

- a) sporządzanych sprawozdań przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczy, przekazywanych do Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz innych sprawozdań dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej oraz realizacji Gminnych Programów Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w latach 2020-2022,
- b) danych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Choroszcz za lata 2020 – 2022,
- c) danych Urzędu Stanu Cywilnego w Choroszczy,
- d) przeprowadzonych ankiet dla dorosłych mieszkańców Gminy Choroszcz dotyczących stanu wiedzy społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy domowej.

Właściwe zdiagnozowanie zjawiska przemocy domowej jest niezwykle trudne. Przemoc domowa jest problemem złożonym, o którym trudno się rozmawia, a który jeszcze trudniej jest zbadać. Istniejące statystyki pozwalają oszacować jedynie jego przybliżone rozmiary. Oficjalne statystyki nie obejmują niezgłaszanych przypadków przemocy domowej. Poniżej zaprezentowano diagnozę zjawiska przemocy domowej na terenie gminy Choroszcz.

Z analizy danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Choroszcz wynika, iż w latach 2020 – 2022 na terenie gminy Choroszcz prowadzono łącznie 98 procedur „Niebieskie Karty”: w 2020 – 33, 2021 – 26, 2022 – 39.

Tab. 1 Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – A” na terenie gminy Choroszcz wszczynających procedurę „Niebieskie Karty” w latach 2020 – 2022

Instytucja wszczynająca procedurę „Niebieskie Karty”	Liczba „Niebieskich Kart – A”		
	rok 2020	rok 2021	rok 2022
Policja	28	24	34
MGOPS	4	1	3
Oświata	1	1	1
Ochrona zdrowia	0	0	0
GKRPA	0	0	0
Razem	33	26	39

Tab. 2 Liczba wszystkich sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – A” na terenie gminy Choroszcz wszczynających procedurę „Niebieskie Karty” oraz dokumentujących kolejne zdarzenie w ramach procedury „Niebieskie Karty” w latach 2020 – 2022

Instytucja wszczynająca procedurę „Niebieskie Karty”	Liczba „Niebieskich Kart - A”		
	ROK 2020	ROK 2021	ROK 2022
Policja	28	25	36
MGOPS	4	2	3
Oświata	1	1	1
Ochrona zdrowia	0	0	1
GKRPA	0	0	0
Razem	33	28	41

Na podstawie danych można wnioskować, że wzrost prowadzonych procedur spowodowany jest tym, że przemoc domowa jest coraz częściej ujawniana i osoby pokrzywdzone decydują się na podjęcie działań zmierzających do zmiany swojej sytuacji domowej.

Z wyżej wymienionych danych wynika, iż w gminie Choroszcz procedurę „Niebieskie Karty” głównie wszczynali funkcjonariusze Policji. Osiem procedur „Niebieskie Karty” zostało wszczętych przez pracownika socjalnego, natomiast trzy procedury zostały wszczęte przez przedstawiciela oświaty.

Tab. 3 Liczba osób doświadczających przemocy domowej objętych procedurą „Niebieskie Karty” w gminie Choroszcz w latach 2020 – 2022

ROK	2020	2021	2022
Liczba osób doświadczających przemocy domowej, objętych procedurą „Niebieskie Karty” w danym roku, w tym:	123	43	53
kobiet	36	20	26
mężczyzn	31	2	3
dzieci	41	15	15
osoby starsze	15	6	9

Jak wynika z danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Choroszcz w 2020 r. były 123 osoby objęte procedurą „Niebieskie Karty”, w stosunku do których zachodziło podejrzenie, że są osobami doświadczającymi przemocy domowej, natomiast w 2021 roku 43 osoby, a w 2022 roku 53 osoby. Wśród osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w swoim środowisku domowym zdecydowanie przeważają kobiety. W wielu przypadkach dzieci były świadkami stosowania przemocy. W latach 2020 – 2022 wśród osób doświadczających przemocy domowej było także 30 osób starszych.

W analizowanym okresie jedna rodzina została umieszczona w ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie (matka z dwojgiem dzieci). Szczegółowe dane obrazuje powyższa tabela.

Tab. 4 Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” w gminie Choroszcz w latach 2020 – 2022

Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” w danym roku ze względu na problem przemocy:	ROK 2020	ROK 2021	ROK 2022
psychicznej	37	31	37
fizycznej	14	24	31
seksualnej	0	2	0
ekonomicznej	0	0	0

W oparciu o lata 2020 – 2022 należy stwierdzić, że liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” wzrasta, najwięcej procedur prowadzonych było ze względu na problem przemocy psychicznej, nieco mniej z uwagi na przemoc fizyczną, najmniej ze względu na przemoc ekonomiczną, co obrazuje powyższa tabela.

Tab. 5 Liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą „Niebieskie Karty” w gminie Choroszcz w latach 2020-2022

ROK	2020	2021	2022
Liczba osób stosujących przemoc domową, w tym:	37	28	48
kobiet	5	4	10
mężczyzn	32	24	38

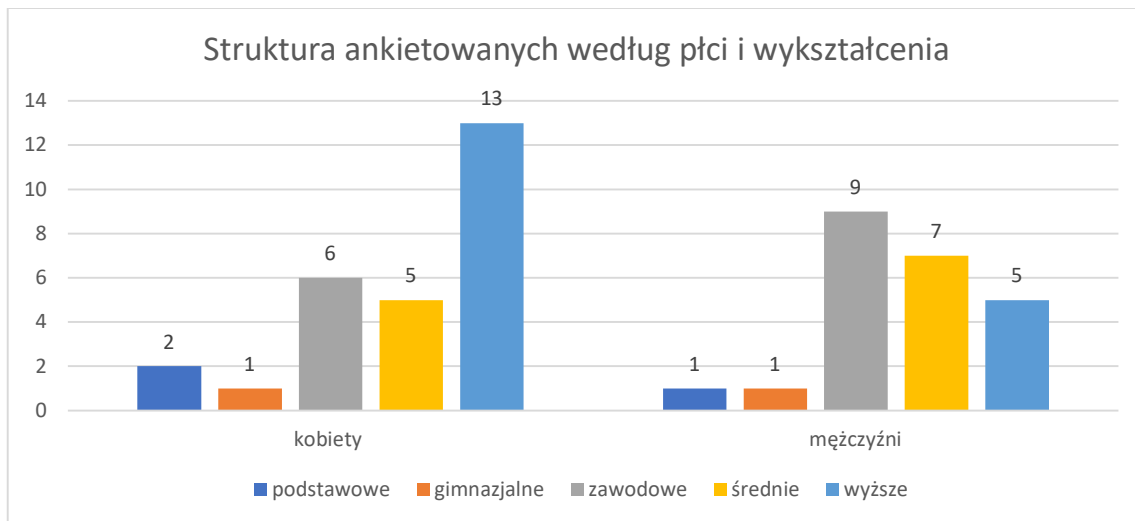
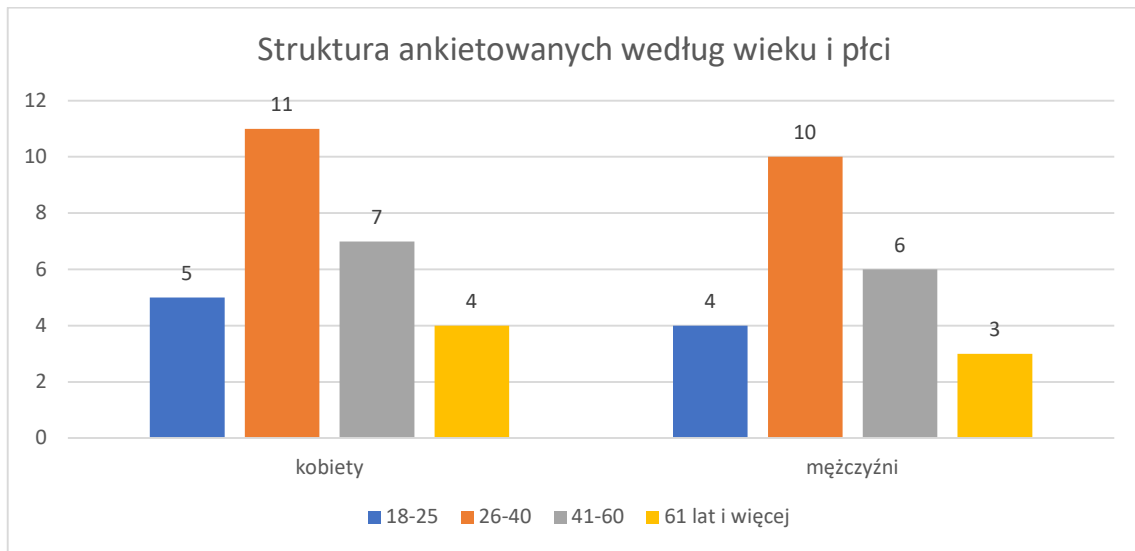
Przemoc domową w roku 2020 stosowało 32 mężczyzn i 5 kobiet, w roku 2021 24 mężczyzn i 4 kobiety, a w roku 2022 38 mężczyzn i 10 kobiet. Z powyższej tabeli wynika, iż kobiety o wiele rzadziej dopuszczają się stosowania przemocy domowej.

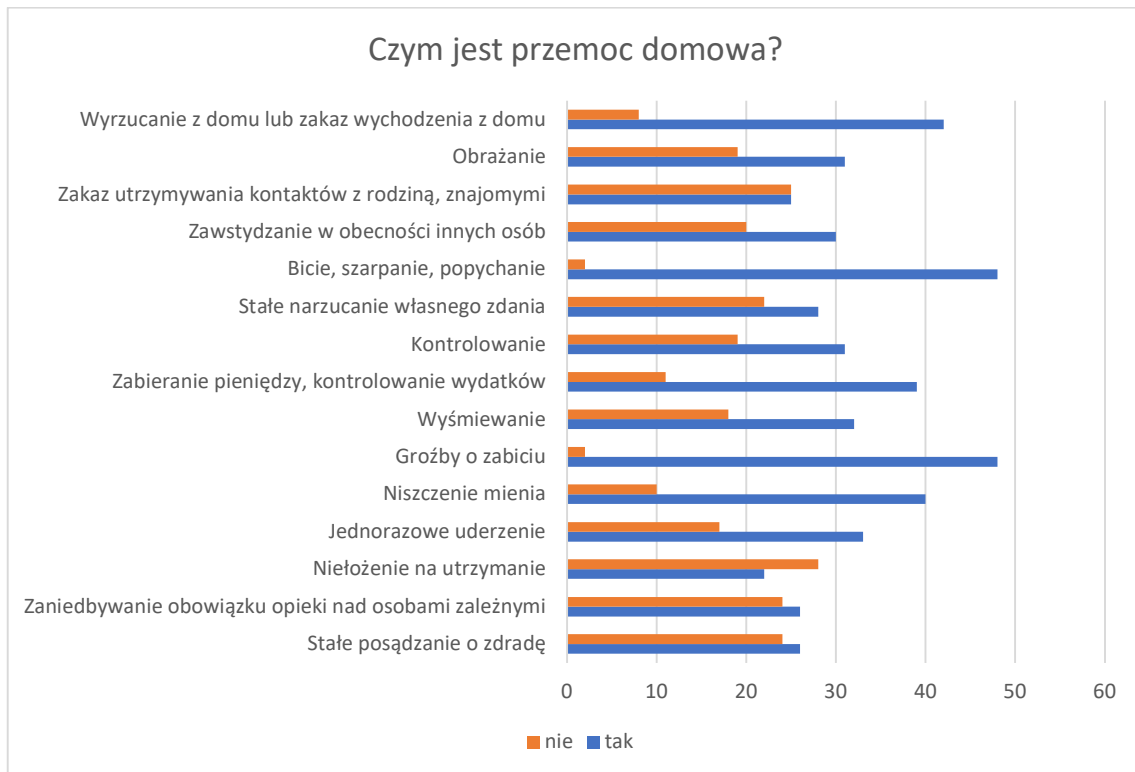
Tab. 6 Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” w gminie Choroszcz w latach 2020 – 2022

ROK	2020	2021	2022
Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”, w tym z powodu:	31	19	42
ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy	20	13	26
rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań	11	6	16

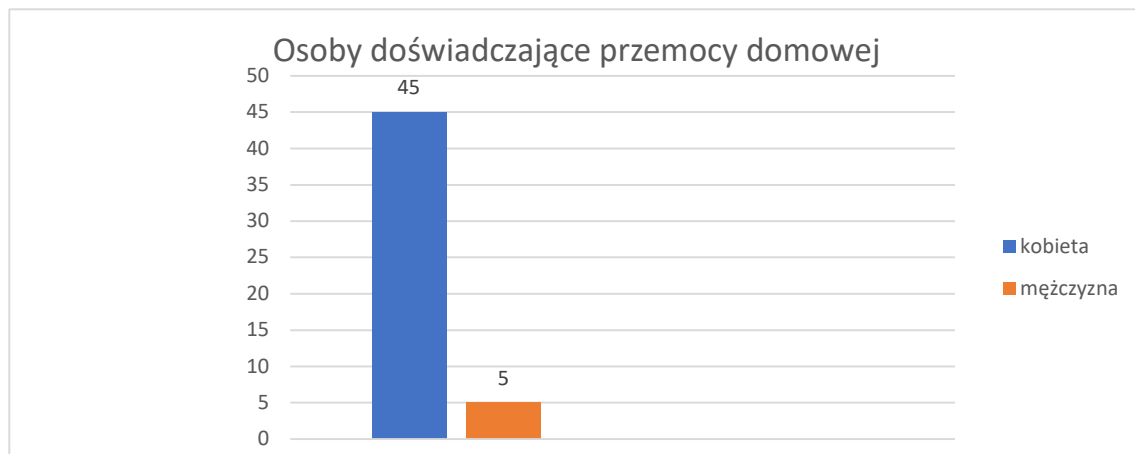
W latach 2020 – 2022 zakończono 92 procedury „Niebieskie Karty”. Z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy zakończono 59 procedur, natomiast z uwagi na rozstrzygnięcie o braku zasadności podejmowania działań zakończono 33 procedury „Niebieskie Karty”.

Diagnoza zjawiska przemocy została opracowana na podstawie ankiety przeprowadzonej w kwietniu 2024 r. wśród dorosłych mieszkańców gminy Choroszcz. W badaniu wzięło udział 50 mieszkańców, tj. 23 mężczyzn i 27 kobiet. Ankieta dostarczyła w pewnym stopniu wiedzy na temat zjawiska przemocy domowej w gminie Choroszcz.

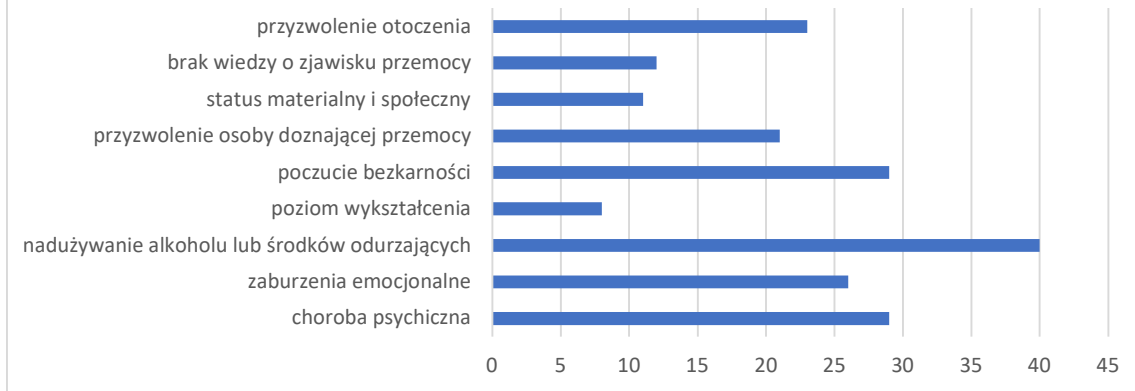

Podkreślenia wymaga fakt, że 28 osób ankietowanych uważa, że niełożenie na utrzymanie nie jest przemocą domową, a 24 osoby odpowiedziały, że zaniedbywanie opieki nad osobami zależnymi nie jest przemocą.

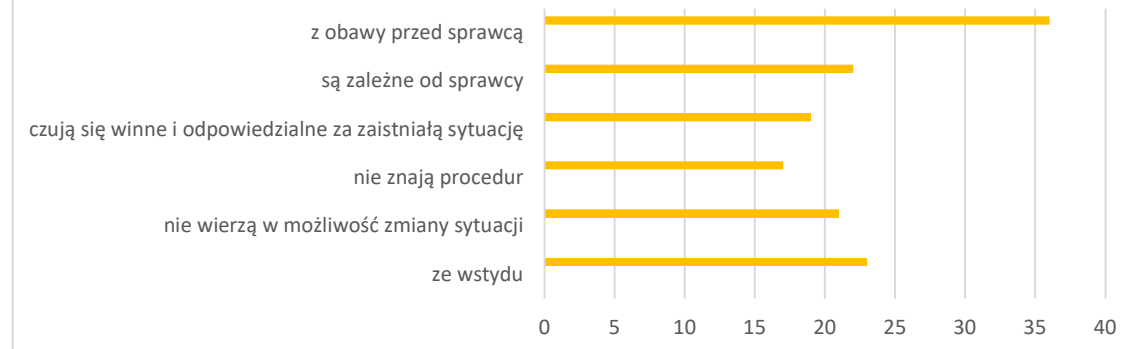
Według ankietowanych przemocy domowej częściej doświadczają kobiety (45 osób) niż mężczyźni (5 osób).

Czynniki mające wpływ na postępowanie osób stosujących przemoc domową.

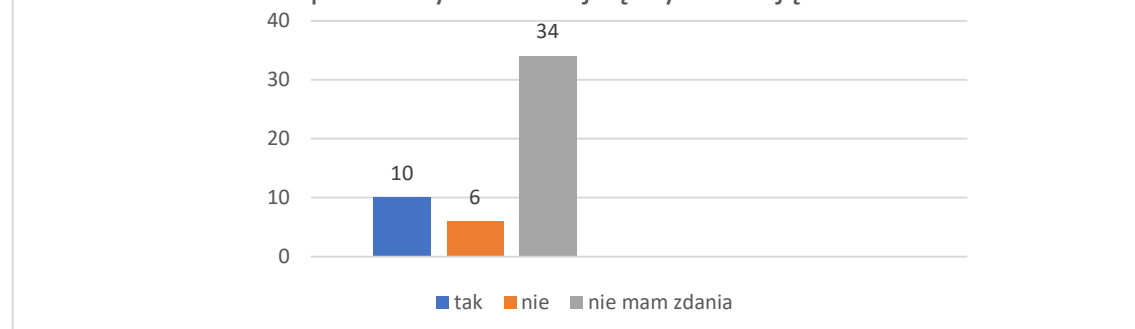
Ankietowani wskazali, że głównymi przyczynami stosowania przemocy domowej są: nadużywanie alkoholu lub środków odurzających (40 osób), choroba psychiczna i poczucie bezkarności (29 osób). Na zaburzenia emocjonalne wskazało 26 osób.

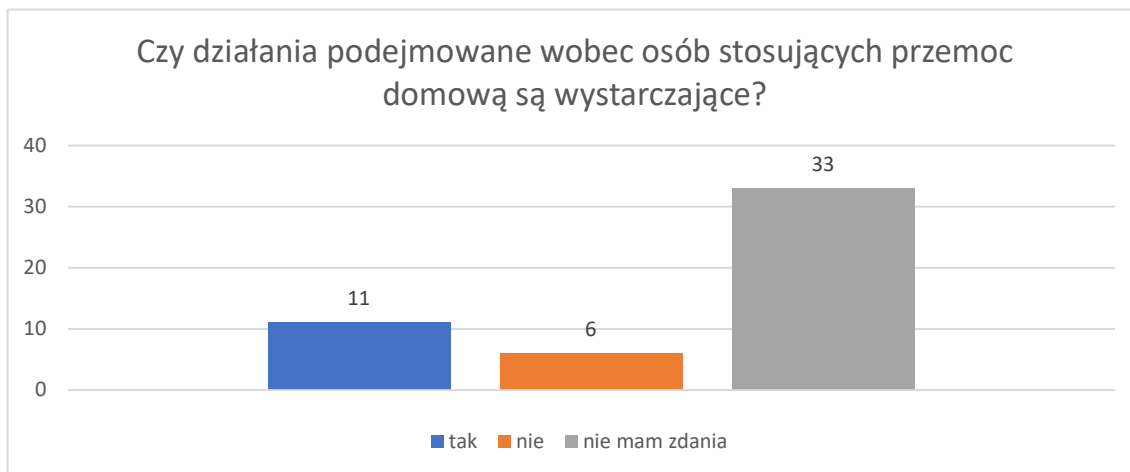
Dlaczego osoby doświadczające przemocy nie szukają pomocy?

Według ankietowanych osoby doświadczające przemocy nie szukają pomocy, ponieważ najczęściej obawiają się sprawców przemocy (36 ankietowanych). Wstyd jest kolejnym czynnikiem według 23 osób, natomiast według 22 ankietowanych zależność od sprawcy powoduje nie podejmowanie żadnych działań.

Czy działania podejmowane wobec osób doznających przemocy domowej są wystarczające?

Osoby ankietowane, na pytanie o działania na rzecz osób doznających przemocy, w 10 przypadkach potwierdziło, że działania są wystarczające, 6 osób stwierdziło, że działania są niewystarczające, natomiast aż 34 osób nie miało zdania w tym zakresie.

Podobne zdanie zaprezentowały osoby ankietowane w kwestii działań podejmowanych wobec osób stosujących przemoc: 11 osób stwierdziło, że działania są wystarczające, 6 osób określiło działania jako niewystarczające, natomiast 33 osoby nie miały wiedzy w tym zakresie.

Zdaniem ankietowanych, w celu przeciwdziałania przemocy domowej w gminie Choroszcz, należałoby przede wszystkim zwiększyć dostępność do poradnictwa specjalistycznego – socjalnego, prawnego, medycznego (31 osób). Kolejną kwestią, według respondentów, jest konieczność podjęcia leczenia odwykowego przez osoby stosujące przemoc domową (29 osób).

Celem ankiety było zbadanie stopnia świadomości mieszkańców Gminy Choroszcz na temat zjawiska przemocy domowej oraz rozpoznanie postaw wobec zachowań związanych z przemocą. Z analizy uzyskanych danych ilościowych i jakościowych wyłonił się obraz wskazujący, iż mimo znacznej świadomości dorosłych mieszkańców Gminy Choroszcz na temat zjawiska przemocy domowej, istnieje potrzeba edukacji i profilaktyki. Wskazany jest

dostarczenie wiedzy na temat wszystkich form przemocy domowej, ze szczególnym uwzględnieniem przemocy polegającej na zaniedbywaniu opieki wobec członków rodziny. Istnieje również potrzeba poinformowania mieszkańców o dostępnych formach pomocy w najbliższej okolicy.

Weryfikacja danych wskazała, iż niezwykle kluczowe wydaje się zadbanie o upowszechnienie informacji o kompetencjach służb i instytucji, które udzielają pomocy osobom pokrzywdzonym.

5. CELE ORAZ DZIAŁANIA W RAMACH PROGRAMU

Cel główny: *Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w gminie Choroszcz.*

Cele szczegółowe:

1. Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.
3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.
4. Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług przez rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Realizacja celów Programu nastąpi poprzez realizację poniższych działań:

Cel 1. Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Działania:

- 1) Systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy domowej na terenie gminy Choroszcz oraz monitorowanie zjawiska przemocy domowej.
- 2) Aktualizacja strony internetowej Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Choroszczy w zakresie informacji promującej założenia Programu oraz informacji dotyczącej zjawiska przemocy domowej.
- 3) Uczestnictwo w ogólnopolskich kampaniach społecznych instytucji i podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gminy Choroszcz.
- 4) Pozyskanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych odnośnie przyczyn i skutków przemocy domowej.
- 5) Organizacja akcji i wydarzeń profilaktyczno – edukacyjnych na temat zjawiska przemocy domowej.
- 6) Współpraca z kościołami lub związkami wyznaniowymi, w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania poradni prowadzonych przez kościoły lub związki wyznaniowe lub do programów nauk przedmażeńskich.
- 7) Współpraca z organizacjami pozarządowymi, w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania projektów prowadzonych przez organizacje pozarządowe.
- 8) Prowadzenie poradnictwa, w szczególności przez działania edukacyjne służące wzmocnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, jak również dotyczące wzrostu kompetencji rodziców i opiekunów w środowisku zagrożonym przemocą domową, a także w odniesieniu do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży.

- 9) Sporządzanie corocznych sprawozdań z realizacji Programu.

Cel 2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.

Działania:

- 1) Realizacja zadań przewidzianych w ustawie przez Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Choroszcz oraz funkcjonujące grupy diagnostyczno – pomocowe.
- 2) Upowszechnienie baz danych teleadresowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej.
- 3) Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej, w szczególności medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej poprzez opracowanie materiałów edukacyjnych.
- 4) Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób doznających przemocy domowej, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową.
- 5) Nawiązanie współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej.
- 6) Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej poprzez m.in. realizację procedury „Niebieskie Karty”, realizowanie przez lokalne instytucje pomocy osobom doznającym przemocy domowej pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, informowanie osób doznających przemocy domowej na temat możliwości terapii indywidualnej lub grupowej, pomocy w formie grup wsparcia lub innych grup samopomocowych, na temat dostępności do ogólnopolskich telefonów zaufania, interwencyjnych lub informacyjnych dla osób doznających przemocy domowej oraz informowanie na temat świadczonej pomocy przez ośrodki wsparcia oraz ośrodki interwencji kryzysowej, w przypadku wystąpienia konieczności – zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej pomocy świadczonej przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz ochrony dzieciom w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. W przypadku pojawienia się potrzeby, osobom doznającym przemocy domowej zostanie zabezpieczony lokal socjalny.
- 7) Monitorowanie działań pomocowych udzielanych osobom doznającym przemocy domowej.

Cel 3. Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

Działania:

- 1) Rozpowszechnianie informatorów baz teleadresowych podmiotów realizujących programy korekcyjno – edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową oraz programy psychologiczno – terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową oraz baz teleadresowych podmiotów oraz organizacji pozarządowych realizujących działania wobec osób stosujących przemoc domową.
- 2) Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy domowej poprzez działania wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”.
- 3) Działanie i współpraca służb w zakresie monitorowania zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy domowej, w tym wymiana informacji między nimi poprzez przekazywanie organom ścigania i wymiaru sprawiedliwości informacji przez

- inne służby, w tym zwłaszcza przez pracowników socjalnych o ponownym stosowaniu przemocy domowej przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc.
- 4) Informowanie przez Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Choroszcz osób stosujących przemoc domową o dostępności programów korekcyjno – edukacyjnych oraz programów psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w ww. programach.

Cel 4. Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług przez rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Działania:

- 1) Podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej poprzez opracowywanie diagnoz potrzeb szkoleniowych członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno – pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
- 2) Umożliwienie skorzystania z wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową, w formie m.in. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia w przypadku pojawienia się potrzeby oraz w zależności od potrzeb finansowych.

6. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Realizacja wyznaczonych celów Programu zakłada:

- zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej w gminie Choroszcz,
- pogłębienie wiedzy społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy domowej,
- zwiększenie dostępności pomocy dla osób doświadczających przemocy domowej,
- zwiększenie dostępności pomocy dla osób stosujących przemoc domową,
- działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Profesjonalne podejście do procesu pomagania, prawidłowe wdrożenie do praktyki działań określonych w Programie daje gwarancję wypełnienia powyższych założeń Programu.

7. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do mieszkańców gminy Choroszcz, w szczególności osób doświadczających przemocy domowej, osób stosujących przemoc domową, świadków przemocy domowej oraz rodzin i osób zagrożonych zjawiskiem przemocy domowej. Adresatami programu są również przedstawiciele instytucji i służb działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Choroszcz.

8. REALIZATORZY PROGRAMU

Realizatorami programu są podmioty działające na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej:

- 1) Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Choroszcz,
- 2) Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczy,
- 3) Komisariat Policji w Łapach, Posterunek Policji w Choroszczy,
- 4) Komisariat Policji w Białymstoku,
- 5) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Choroszczy,
- 6) placówki oświatowe funkcjonujące na terenie gminy Choroszcz,
- 7) ochrona zdrowia.

9. TERMIN REALIZACJI PROGRAMU

Realizacja programu odbywać się będzie na zasadach współpracy z partnerami wyszczególnionymi w programie w sposób ciągły i systematyczny.

10. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Lp.	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
Cel 1: zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.			
1.	Systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy domowej na terenie gminy Choroszcz oraz monitorowanie zjawiska przemocy domowej.	Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Choroszcz	2024 – 2030 (corocznie, do 31 stycznia każdego roku)
2.	Aktualizacja strony internetowej Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Choroszczy w zakresie informacji promującej idee Programu oraz informacji dotyczącej zjawiska przemocy domowej.	– Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczy – Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Choroszcz	2024 – 2030
3.	Uczestnictwo w ogólnopolskich kampaniach społecznych instytucji i podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gminy Choroszczy.	– Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczy – Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Choroszcz – Komisariat Policji w Łapach – Komisariat Policji w Białymstoku	2024-2030 (na bieżąco, w zależności od możliwości finansowych)
4.	Pozyskanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych odnośnie przyczyn i skutków przemocy domowej, poprzez m.in. rozpowszechnienie materiałów informacyjnych (ulotek, broszurek, plakatów)	– Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczy – Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Choroszcz – Komisariat Policji w Łapach – Komisariat Policji w Białymstoku	2024-2030 (na bieżąco, w zależności od możliwości finansowych)
5.	Organizacja akcji i wydarzeń profilaktyczno-edukacyjnych na temat zjawiska przemocy domowej, w tym dystrybucja materiałów informacyjnych opisujących mechanizmy przemocy domowej oraz jednoznacznie wskazujących na ich społeczną szkodliwość i społeczno-kulturowe uwarunkowania, promujących metody wychowawcze bez użycia przemocy i informujących o zakazie stosowania kar cielesnych wobec małoletnich przez osoby wykonujące władzę rodzicielską oraz sprawujące opiekę lub pieczę, promujących działania służące przeciwdziałaniu przemocy domowej, w tym ochronę i pomoc dla osób doświadczających przemocy oraz interwencję wobec osób stosujących przemoc domową.	– Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczy – Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Choroszcz – placówki oświatowe	2024-2030 (na bieżąco, w zależności od możliwości finansowych)
6.	Współpraca z kościołami lub związkami wyznaniowymi, w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania poradni prowadzonych przez kościoły lub związki wyznaniowe lub do programów nauk przedmażeńskich.	Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Choroszcz	2024-2030 (na bieżąco, w zależności od możliwości finansowych)
7.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi, w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania projektów prowadzonych przez organizacje pozarządowe.	Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Choroszcz	2024-2030 (na bieżąco, w zależności od możliwości finansowych)
8.	Prowadzenie poradnictwa, w szczególności przez działania edukacyjne służące wzmocnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, jak również dotyczące wzrostu kompetencji rodziców i opiekunów w środowisku zagrożonym przemocą domową, a także w odniesieniu do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży.	– Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczy – Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Choroszcz – placówki oświatowe – ochrona zdrowia	2024-2030 (na bieżąco, w zależności od możliwości finansowych)

9.	Sporządzanie corocznych sprawozdań z realizacji Programu.	– Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczy – Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Choroszcz	2024-2030 (corocznie, do 30 kwietnia każdego roku)
Lp.	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
Cel 2: zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.			
1.	Realizacja zadań przewidzianych w ustawie przez Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Choroszcz oraz funkcjonujące grupy diagnostyczno – pomocowe.	– Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Choroszcz – grupy diagnostyczno – pomocowe	2024-2030 (na bieżąco)
2.	Upowszechnienie baz danych teleadresowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej.	– Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczy – Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Choroszcz – Komisariat Policji w łapach – Komisariat Policji w Białymstoku	2024-2030 (corocznie, do 30 kwietnia każdego roku)
3.	Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej, w szczególności medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej poprzez opracowanie materiałów edukacyjnych.	– Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczy – Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Choroszcz – Komisariat Policji w łapach – Komisariat Policji w Białymstoku	2024-2030 (corocznie, do 30 kwietnia każdego roku)
4.	Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób doznających przemocy domowej, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową.	– Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczy – Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Choroszcz – grupy diagnostyczno-pomocowe	2024-2030 (na bieżąco, w zależności od możliwości finansowych)
5.	Nawiązanie współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej.	Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Choroszcz	2024-2030 (w zależności od potrzeb oraz możliwości finansowych)
6.	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej poprzez m.in. realizację procedury „Niebieskie Karty”, realizowanie przez lokalne instytucje pomocy osobom doznającym przemocy domowej pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, informowanie osób doznających przemocy domowej na temat możliwości terapii indywidualnej lub grupowej, pomocy w formie grup wsparcia lub innych grup samopomocowych, na temat dostępności do ogólnopolskich telefonów zaufania, interwencyjnych lub informacyjnych dla osób doznających przemocy domowej oraz informowanie na temat świadczonej pomocy przez ośrodki wsparcia oraz ośrodki interwencji kryzysowej, w przypadku wystąpienia konieczności – zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej pomocy świadczonej przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz ochrony dzieciom w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. W przypadku pojawienia się potrzeby, osobom doznającym przemocy domowej zostanie zabezpieczony lokal socjalny.	– Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Choroszcz – grupy diagnostyczno – pomocowe	2024-2030 (na bieżąco)
7.	Monitorowanie działań pomocowych udzielanych osobom doznającym przemocy domowej	Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Choroszcz	2024-2030 (na bieżąco)
Lp.	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
Cel 3: zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.			
1.	Rozpowszechnianie informatorów baz teleadresowych podmiotów realizujących programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową oraz programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową oraz baz teleadresowych podmiotów oraz organizacji	– Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczy – Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Choroszcz	2024-2030 (na bieżąco)

	pozarządowych realizujących działania wobec osób stosujących przemoc domową.	– grupy diagnostyczno-pomocowe	
2.	Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy domowej poprzez działania wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”.	– Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczy – Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Choroszcz – grupy diagnostyczno-pomocowe – Komisariat Policji w łapach – Komisariat Policji w Białymstoku – placówki oświatowe – ochrona zdrowia – GKRPA	2024-2030 (na bieżąco)
3.	Działanie i współpraca służb w zakresie monitorowania zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy domowej, w tym wymiana informacji między nimi poprzez przekazywanie organom ścigania i wymiaru sprawiedliwości informacji przez inne służby, w tym zwłaszcza przez pracowników socjalnych o ponownym stosowaniu przemocy domowej przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc.	– Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczy – Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Choroszcz – grupy diagnostyczno – pomocowe	2024-2030 (na bieżąco)
4.	Informowanie osób stosujących przemoc domową o dostępności programów korekcyjno-edukacyjnych oraz programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w ww. programach.	Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Choroszcz	2024-2030 (na bieżąco)
Lp.	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji
Cel 4: podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług przez rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.			
1.	Podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej poprzez opracowywanie diagnoz potrzeb szkoleniowych członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	– Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Choroszcz – grupy diagnostyczno – pomocowe	2024-2030 (w zależności od potrzeb oraz możliwości finansowych)
2.	Umożliwienie skorzystania z wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową, w formie m.in. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia – w przypadku pojawienia się potrzeby oraz w zależności od możliwości finansowych.	– Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Choroszcz – grupy diagnostyczno – pomocowe	2024-2030 (w zależności od potrzeb oraz możliwości finansowych)

11. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w gminie Choroszcz na lata 2024 – 2030 będą środki pochodzące z budżetu gminy Choroszcz oraz jej jednostek organizacyjnych. Ponadto, program może być finansowany z dotacji uzyskanych z budżetu państwa i państwowych funduszy celowych, środków pozabudżetowych pozyskanych jako dotacje i granty na realizację projektów finansowych z funduszy europejskich. Obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Choroszcz zapewnia Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczy.

12. MONITOROWANIE I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o zebrane dane przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczy w formie sprawozdań (pisemnie lub elektronicznie) w zakresie zrealizowanych zadań w ramach Programu od podmiotów zaangażowanych w jego realizację do 31 stycznia każdego roku.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Choroszczy sporządzi oraz przedłoży do 30 kwietnia każdego roku Radzie Miejskiej w Choroszczy sprawozdanie z realizacji Programu.